

Sosiaalibarometrin keskeisiä havaintoja

27.11.2019

Erityisasiantuntija Anna Järvinen,
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Sosiaalibarometri 2019

- 29. vuotuinen julkaisu hyvinvoinnin, palvelujen ja palvelujärjestelmän tilasta ja tulevaisuuden ennakkoinneista
- Verkkokysely tammi-helmikuussa 2019
- 882 vastaajaa
 - Kuntien, kuntayhtymien ja yhteistoiminta-alueiden sosiaali- ja terveysjohtajat, n=94)
 - TE-toimistojen palvelulinjojen johtajat, päälliköt ja esimiehet, n=61
 - Kelan asiakkuus-, etuus- ja kehittämispalvelujen tulosityksiköiden johtajat ja päälliköt, n=93
 - Kelan toimeentulotuen ratkaisuasiantuntijat ja tiimipäälliköt, n=281
 - Sosiaalityöntekijät, n=353

Teemat

1. Eriarvoisuus ja perusturvan kehittäminen
2. Perustoimeentulotuen nykytila
3. Suuntaviivoja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamiseen
4. Keinoja työttömyyden vähentämiseen
5. Näkemyksiä kuntoutuksen tilasta ja tulevaisuudesta

Hallitusohjelmaan tärkeimmät eriarvoisuutta torjuvat toimet

Sote-, TE- ja Kelan johto

Sosiaalityöntekijät

Huomio perusturvaetuuksilla eläviin

22 %

Erityisen huolestunut
perusturvalla elävien
tilanteesta

Hyvinvointi heikentynyt
5 viime vuoden
aikana

Sosiaalityöntekijät

60 %

TE-johto

49 %

Kelan johto

34 %

Sote-johtajat

25 %

Perusturvaetuuksien
matala taso lisää
eriarvoistumista

62 %

37 %

TE-johto

Kelan johto

Sote-johtajat

Perusturvaetuuksien
tasoa on korotettava

73 %

58 %

TE-johto

Kelan johto

Sote-johtajat

Lisännyt taloudellista
niukkuutta,
velkaantumista,
toimeentulotuen
tarvetta, eriarvois-
tumista ja toivotto-
muutta

PERUSTURVAN LEIKKAUKSET HEIJASTUNEET TUNTUVASTI IHMISTEN TOIMEENTULOON JA PALVELUTARPEISIIN

49 %

Sosiaalityöntekijät

”Toivottomuus ja
masentuneisuus
lisääntyneet”

32 %

Kelan johto

”Köyhyytenä, osatto-
muutena ja yk-
sinäisyytenä”

28 %

TE-johto

”Lääkkeiden ja ruuan
ostamisen välillä
joudutaan tekemään
tärkeysjärjestys-
pohdintaa”

10 %

Sote-johtajat

”Harkinnanvaraista
toimeentulotukea,
maksualennuksia
haetaan
enemmän”

KEINOJA PARANTAA PERUSTURVALLA ELÄVIEN TILANNETTA:

- + Nostetaan ensisijaisten etuuksien tasoa
- + Yksinkertaistetaan ja yhdistetään etuuksia, otetaan käyttöön perustulo
- + Kompesoidaan nykyistä enemmän korkeita asumiskuluja

- + Kehitetään perustoimeentulotukea: enemmän kasvokkaista asiointia, palvelutarpeen arviointia, harkinnanvaraisuutta sekä yhteistyötä Kelan ja sosiaali toimen kesken

Perusturvaa täytyy kehittää

Vähennettävä
etuuksia asteit-
tain työtulojen
lisääntyessä

Parannettava
etuuksien ja palve-
lujen integraatiota

Vältettävä maksatus-
katkoja ja takaisin-
perintöjä

Yhdenmukaistet-
tava etuuksien
laskennan
käsitteitä

Yhtenäistettävä
vähimmäis-
määrien
päivärahojen
tasoja

Sote-, TE- ja
Kelan johto

87 %

87 %

86 %

82 %

80 %

Sosiaali-
työntekijät

84 %

82 %

86 %

70 %

74 %

Kelan
toimihenkilöt

76 %

73 %

72 %

73 %

67 %

Kohtuuhintainen asuminen turvattava

ASUMISEN KALLEUS VAIKUTTAA LÄHIVUOSINA OMAN ALUEEN ERiarvoistumisen kasvuun

Erityisesti Helsinki-
Uusimaa ja yli
200 000 asukkaan
kaupungit

65 %
Kelan johto

63 %
Sosiaali-
työntekijät

59 %
TE-johto

36 %
Sote-johtajat

KEINOJA KOHTUU- HINTAISEN ASUMISEN TURVAAMISEKSI:

- + Rakennetaan kasvukeskuksiin lisää kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja
- + Uudistetaan asumistuki-järjestelmä
- + Rajoitetaan vuokrien nousua

KÄYNNISTETTÄVÄ TOIMET KOHTUUHINTAISEN ASUMISEN TURVAAMISEKSI

81 %
Kelan johto

81 %
Sosiaali-
työntekijät

72 %
TE-johto

56 %
Sote-johtajat

Tarvitaan poliittisia linjauksia parantamaan työllisyyttä

Panostaminen
koulutukseen

Työvoimapalvelujen
kehittäminen
yksilöllisemmiksi
resursseja uudelleen
kohdentamalla

Työvoimapalvelujen
lisääminen

Sosiaaliturvan
kokonaisuudistus

Panostaminen
tutkimus- ja
kehittämis-
toimintaan

TE-johto

83 %

78 %

73 %

62 %

57 %

Sote-johtajat

72 %

68 %

40 %

54 %

48 %

Joustava järjestelmä kannustaa työttömiä parhaiten

PARHAITEN* TOIMIVIA

96 %

Tarjotaan ihmisten tilanteen mukaisia palveluja

90 %

Palkitaan omaehtoisesta aktiivisuudesta

90 %

Sovitetaan paremmin yhteen työtulot ja etuudet

85 %

Vähennetään etuuksien hakemusbyrokratiaa

84 %

Vähennetään maksukatkoja ja takaisinperintää

80 %

Parannetaan palveluohjausta etuuksien piiriin

11 %

Heikennetään etuuksien tasoa

8 %

Pidennetään karensseja

Vastaaajat: Sote-johtajat, Kelan johto, TE-johto, Sosiaalityöntekijät

*samaa mieltä väittämän kanssa

Kiitos!

Anna Järvinen

Erityisasiantuntija

050 856 5677, anna.jarvinen (a) soste.fi

Yliopistonkatu 5, 00100 Helsinki

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry.

www.soste.fi > julkaisut

SOSTE

